

CYNGOR GWYNEDD

PWYLLGOR	PWYLLGOR ARCHWILIO
DYDDIAD	17 CHWEFROR 2015
TEITL	CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT 2015/16
PWRPAS	CYFLWYNO CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT AR GYFER Y FLWYDDYN 1 EBRILL 2015 - 31 MAWRTH 2016
AWDUR	DEWI MORGAN, UWCH REOLWR REFENIW A RISG
GWEITHREDIAD	CYMERADWYO'R CYNLLUN YN YR ATODIAD

---

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Cyflwynir cynllun drafft o waith Archwilio Mewnol am y flwyddyn ariannol 2015/16 er sylwadaeth a chymeradwyaeth gan y Pwyllgor Archwilio.
- 1.2 Mae'r adroddiad yma'n egluro'r ffactorau a ystyriwyd a'r broses a ddefnyddiwyd i gyrraedd at y cynllun a gyflwynir i'r Pwyllgor.

2. STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL

- 2.1 Mabwysiadwyd Strategaeth Archwilio Mewnol 2012-2015 gan y Pwyllgor Archwilio yn Chwefror 2012. Y strategaeth yma sydd yn sail i waith Archwilio Mewnol am y cyfnod dan sylw, ac mae'n esbonio sut y bydd gwaith Archwilio Mewnol yn cynnig sicrwydd am y rheolaethau mewnol sydd yn eu lle o fewn Cyngor Gwynedd.
- 2.2 Mae'r gwaith o baratoi Strategaeth newydd ar gyfer 2015-2018 wedi dechrau, ond mae'r cynllun a gyflwynir yma yn seiliedig ar y Strategaeth gyfredol. Nid oes gennyf unrhyw reswm i feddwl y byddai'r cynllun fel a gyflwynir yma yn anghyson ag unrhyw strategaeth newydd.
- 2.3 Mae rhaglen waith Archwilio Mewnol wedi ei gynllunio a'i baratoi yn unol â'r camau a amlinellir yn y Strategaeth Archwilio Mewnol; mae'r Strategaeth hefyd yn esbonio sut bydd yn cynorthwyo'r Cyngor i wella er lles y dinesydd. Yn ogystal, mae'n amlinellu'r adnoddau y disgwylir y bydd ar gael iddo, ac yn datgan y rhagolygon o safbwynt cydweithio ag eraill.

3. ADNODDAU SYDD AR GAEL

- 3.1 Mae lefel staffio Archwilio Mewnol wedi lleihau yn sylweddol ers cyflwyno Cynllun Archwilio 2014/15. Mae tri swydd llawn amser wedi cael eu diddymu oddi ar y strwythur oherwydd yr angen i ddarganfod arbedion ariannol. Lle roedd cynllun gwreiddiol 2014/15 yn rhagweld 1,506 o ddyddiau cynhyrchiol, rhagwelir y bydd oddeutu 960 diwrnod o adnoddau archwilio ar gael i gwblhau cynllun archwilio 2015/16. Mae hyn ar sail dadansoddi'r adnoddau staffio sydd ar gael, gan gynnwys ystyried cyllidebau rhesymol ar gyfer gweithgareddau "di-gynnyrch" megis gwyliau, salwch, rheolaeth a chyfarfodydd ac ar ôl ystyried y darpariaethau canlynol:

- Darpariaeth ar gyfer cyngor ar reolaethau a phriodoldeb 55 diwrnod
- Darpariaeth ar gyfer gwaith ymatebol 65 diwrnod
- Darpariaeth ar gyfer dilyniant 45 diwrnod

- 3.2 Fel ymateb i'r toriad mewn adnoddau, bydd rhaid i Archwilio Mewnol ystyried y ffordd y mae'n gweithio a sut y gellir cwblhau yr nifer tebyg o archwiliadau gyda llai o adnoddau. Bydd hyn yn golygu newid graddol mewn meddylfryd, a tra nad wyf yn disgwyl gweld yr effaith yn 2015/16, rwyf yn disgwyl y gellir cwblhau archwiliadau mewn llai o amser mewn blynyddoedd sydd i ddod.

4. CYNLLUN ARCHWILIO GWEITHREDOL

- 4.1 Mae Safonau Archwilio Mewnol yn gosod disgwyliadau y bydd Archwilio Mewnol yn rhoi ystyried i'r trefniadau rheoli risg sydd eisoes yn eu lle yn y Cyngor wrth lunio ei raglen waith, a lle nad yw'r trefniadau hyn ddigon cryf, fod Archwilio Mewnol yn cynnal ei ddadansoddiad risg ei hun.
- 4.2 Rhoddwyd ystyriaeth i'r cofrestrau risg corfforaethol, trawsadrannol ac adrannol wrth baratoi'r cynllun drafft yma. Roddwyd blaenoriaeth hynny i'r risgiau uchel hynny sydd, yn ôl yr adrannau, wedi eu rheoli. Mae hyn yn caniatáu i Archwilio Mewnol roi barn annibynnol ar ddigonolrwydd y rheolaethau mewnol hynny.
- 4.3 Ar ôl ystyried y trefniadau rheoli risg, rhoddir ystyriaeth i faterion sydd rhai eu cynnwys yn y cynllun pob blwyddyn, sef:
- Adolygiad o Reolaethau Allweddol y Prif Systemau Ariannol (yn unol â chytundeb gyda Swyddfa Archwilio Cymru)
  - Materion Llywodraethu Corfforaethol ar gyfer y Datganiad Llywodraethu Blynyddol, yn seiliedig ar gynnwys y Cod Llywodraethu Lleol
  - Archwiliadau sydd yn angenrheidiol oherwydd amodau ariannu
  - Meysydd ble mae gwendidau rheolaeth cyson wedi eu hadnabod
  - Adolygiadau ar sail thema yn sefydliadau'r Cyngor.
- 4.4 Mae'r cynllun archwilio drafft ar gyfer 2015/16 sy'n ganlyniad i'r gwaith yma wedi ei gynnwys yn yr Atodiad. Mae esboniad byr o'r rheswm am gynnwys pob archwiliad yn y cynllun drafft wedi ei nodi.
- 4.5 Bwriedir cynnal trafodaethau gyda'r penaethiaid adran a rheolwyr perthnasol cyn cychwyn ar yr archwiliadau hyn. Lle'n briodol, bydd eu hawgrymiadau yn cael eu hymgorffori yn y cynllun terfynol.

5 ARGYMHELLIAD

- 5.1 Gofynnir i'r Pwyllgor gymeradwyo'r Cynllun Archwilio drafft ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2015 i 31 Mawrth 2016, yn ddarostyngedig i addasiadau yn deillio o drafodaethau pellach gyda swyddogion.

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
Addysg		
Arlwyaeth Ysgolion	Wedi ei dynnu o gynllun 2014/15 oherwydd lleihad mewn adnoddau.	20
Cydbwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig	Wedi ei dynnu o gynllun 2014/15 oherwydd lleihad mewn adnoddau.	20
Grant Gwella Addysg ar gyfer Ysgolion	Mae'r grant yma yn gyfuniad o sawl grant blaenorol oedd yn cael eu talu gan Lywodraeth Cymru.	20
GwE	Mae GwE yn anelu i fod yn cydymffurfio â'r model newydd erbyn Medi 2015. Bydd yr archwiliad yn gyfle i gynnal gwiriad annibynnol.	20
Ysgol Arbennig Dwyfor Meirionnydd	Disgwylir i'r gwaith adeiladu gychwyn yn ystod 2015/16.	15
Ysgolion - Iechyd a Diogelwch tripliau ysgol	Cyfle i wirio fod trefniadau cadarn yn eu lle i liniau'r risgiau uchel.	20
Ysgolion - Llywodraethu	Mae'r archwiliad yma wedi ei gynnwys yn y cynllun ar gais y Pwyllgor Archwilio. Ei fwriad yw gwirio bod Llywodraethwyr yn mynychu cyrsiau mandadol.	20

Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru

Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru	Cafwyd cais gan yr Asiantaeth Cefnffyrdd i Archwilio Mewnol gynnal cyfres o adolygiadau yn ystod rhan gyntaf y flwyddyn.	50
---	--	----

Corfforaethol

Cefnogi Adolygiadau Ffordd Gwynedd	Wrth i nifer yr adolygiadau gynyddu, bydd Archwilio Mewnol yn cynnig cyngor a chefnogaeth i staff a rheolwyr ar faterion rheoli risg a rheolaeth fewnol.	20
Defnydd Ymgynghorwyr	Gall y defnydd o ymgynghorwyr allanol fod yn faes o risg o safbwynt gwerth am arian.	25
Grantiau Amrywio	Yr union grantiau i'w penderfynu yn ystod y flwyddyn, pan fydd yr holl wybodaeth i law.	20
Gwaith Atal Twyll ac Atal Llygredigaeth Rhagweithiol	Gwaith sydd i'w gynnal er mwyn sicrhau fod trefniadau cadarn yn eu lle i ymdrin â'r risgiau o dwyll a llygredigaeth.	20
Llywodraethu Gwybodaeth - Deddf Diogelu Data	Mae risgiau yn ymwneud â diogelu gwybodaeth sy'n golygu fod angen trefniadau lliniaru cadarn yn eu lle.	20
Rhoddion a Lletygarwch Swyddogion - Gwasanaethau Risg Uchel	Mae'r archwiliad yma wedi ei gynnwys ar gais y Gweithgor Gwella Rheolaethau, fel bod Archwilio Mewnol yn targedu meysydd o risg uchel, yn sgil yr archwiliad "lefel uchel" yn 2014/15.	15
Taliadau Cymorth Cyntaf	Mae nifer o staff yn derbyn taliadau i rhoi cymorth cyntaf i'w cydweithwyr. Credir fod angen archwiliad i wirio fod y trefniadau'n briodol.	7
Y Fenter Twyll Genedlaethol	Mae'r Cyngor yn cymryd rhan yn y fenter hwn sy'n cael ei redeg gan yr archwiliwr allanol.	50

Cyllid

Budd-daliadau - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	10
Cronfa Bensiwn - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	10
Cysoni Banc - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	10
Cysoni Banc - Cau i Lawr 2014-15	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	5
Diogelwch Systemau TG	Bwriedir cynnal ystod o archwiliadau o dan y pennawd yma, yn edrych ar faterion penodol yn y maes technoleg gwybodaeth.	30
PSG - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	10
PSG gan gynnwys Dyledwyr a Taliadau - Cau i Lawr 2014-15	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	8
Rhyngwyneb Siebel / eFinancials	Mae angen derbyn sicrwydd annibynnol am ddiogelwch y rhyngwyneb rhwng y ddwy system allweddol yma.	10
System Dyledwyr - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	12
System Gyflogau - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	12
System Gyflogau - Cau i Lawr 2014-15	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	5
System Taliadau - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	12
System Treth Cyngor - iConnect	Disgwylir y bydd y system yma yn cael ei chyflwyno yn ystod 2015/16.	10
Systemau Refeniw - Cau i Lawr 2014-15	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	10
Taliadau Tai Dewisol	Archwiliad i sicrhau priodoldeb y trefniadau, a chydymffurfiaeth â pholisi.	10
Terfynu Gweithwyr oddi ar Systemau TG	Gall y methiant i dynnu cyn-weithwyr oddi ar ein systemau cyfrifiadurol gyfaddawdu eu diogelwch.	15
Treth Cyngor - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	8
Treth Di-Annedd - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Yn y cynllun yn unol â'r Protocol ar y Cyd gyda SAC.	8

Economi a Chymuned

Academi Hwyllo	Mae archwiliad o ddatblygiad y ganolfan newydd wedi ei dynnu o gynllun 2014/15 oherwydd toriad mewn adnoddau.	15
Cronfa Degwm	Bydd angen gwiriad annibynnol os yw incwm y gronfa dros £25,000.	10

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
Prosiectau Byw'n iach	Un o'r prosiectau yng Nghynllun Strategol y Cyngor.	20

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Cefn Rodyn, Dolgellau	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2015/16 yw'r ail flwyddyn o dair).	12
Dilysrwydd Anfonebau Darparwyr Preifat	Mae yna wariant arwyddocaol ar ddarparwyr gofal trydydd parti. Byddai archwiliad i adolygu'r rheolaethau mewnol yn amserol yn 2015/16. Bydd yn cynnwys Tai Gofal Ychwanegol, os yn briodol.	20
Gofal Cartref	Maes gyda nifer uchel o staff yn gweithio heb gyswllt a'u rheolwyr. Heb gael sylw ers rhai blynyddoedd.	25
Hafod Mawddach, Abermaw	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2015/16 yw'r ail flwyddyn o dair).	12
Llywodraethu trefniadau cydweithio gyda'r 3ydd Sector	Mae'r cynnydd yn y gwaith ar y cyd gyda'r 3ydd sector yn gadael y Cyngor yn agored i risgiau diangen heb drefniadau llywodraethu cadarn.	20
Newidiadau i ILF	Mae'r newidiadau i ILF sydd ar y gweill wedi ei adnabod fel un o brif risgiau'r Cyngor.	15
Plas Hedd, Bangor	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2015/16 yw'r ail flwyddyn o dair).	12
Plas y Don, Pwllheli	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2015/16 yw'r ail flwyddyn o dair).	12
Rhaglenni Hyfforddiant Gweithwyr Gofal	Mae sicrhau hyfforddiant priodol i weithwyr gofal yn reolaeth allweddol i liniaru risg sylweddol o fewn y gwasanaethau Gofal.	20
Rhestr Aros Tai	Gwirio'r trefniadau rhwng y Cyngor a'r Cymdeithasau Tai.	15

Plant a Chefnogi Teuluoedd

Cynnal cynllun gweithredu Estyn ar ôl y dilyniant	Rhoi sicrwydd annibynnol fod y gwelliannau yn dilyn yr adolygiad yn parhau.	20
---	---	----

Priffyrdd a Bwrdeistrefol

Arolygiadau	Mae'r trefn arolygiadau wedi bod yn gadarn, ond mae'r trefniadau angen eu hadolygu yn sgil cynnydd mewn hawliadau yswiriant priffyrdd.	20
Cynnal a chadw adeiladau a safleoedd	Mae hwn wedi ei adnabod yn risg uchel iawn yn y gofrestr risg adrannol, gyda dibyniaeth ar y rheolaethau mewn lle i'w dod i lawr i risg isel. Mae angen gwiriad ar y rheolaethau yma, felly.	10
Rheolaeth Fflyd	Cynhaliwyd adolygiad allanol yn ystod 2015/16. Bydd yr archwiliad yma yn fodd i ddilyn i fyny ar y trefniadau i reoli'r risgiau hyn.	25

Rheoleiddio

Incwm Meysydd Parcio	Nid yw'r maes yma wedi cael sylw Archwilio ers peth amser.	20
----------------------	--	----

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
Pont Briwet	Cynllun cyfalaf o risg gymharol uchel a fydd yn cael ei gwblhau yn ystod 2015/16.	15
Trafnidiaeth Gyhoeddus	Maes o risg uchel sydd wedi bod yn destun ymchwiliadau troseddol yn 2014/15.	25

Strategol a Gwella

Hyfforddi a Datblygu Aelodau	Mae hwn yn reolaeth allweddol i sicrhau fod trefniadau llywodraethu'r Cyngor yn gadarn.	10
------------------------------	---	----

Tîm Arweinyddiaeth

Cronfa'r Cadeirydd	Nid yw hwn yn faes o risg uchel, ond nid yw wedi cael ei wirio ers sawl blwyddyn.	10
--------------------	---	----

YGC

Recriwtio a Phenodi	Amserol i wirio fod y trefniadau recriwtio a phenodi yn dryloyw ac yn gyson â gweddill y Cyngor.	15
---------------------	--	----

960.00